

НОЩ НА УЧЕНИТЕ 2015

ИНСТИТУТ ПО ЕЛЕКТРОНИКА - БАН

МИКРОВЪЛНОВО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПОЧВИ И РАСТИТЕЛНОСТ

АГРАРНИ ПРИЛОЖЕНИЯ

Лаборатория „Физика и технологии на СВЧ“

I. Микровълнови радиометри за дистанционно изследване на почви и растителност

Микровълновите радиометри за дистанционно изследване на почви и растителност са уникални научни прибори с много висока чувствителност и линейна предавателна характеристика. В Института по електроника-БАН са разработени микровълнови радиометри за L-, C- и X- обхвати на СВЧ от трите основни типа: **модулационни радиометри** за X-обхват, XRM и за L-обхват, **радиометър с инжектиране на шум** за L-обхват LNIR и **радиометър с обработка на пълната входна мощност** за C-обхват CRM. Радиометърът LNIR и нискобюджетните радиометри CRM и XRM са разработени по договори за съвместни научни изследвания с Виетнам с участието на специалисти от “Елко стар” ООД, София.

Радиометърът LNIR в Ханой, Виетнам (2001 г.)

Радиометърът CRM (2005 г.)

Радиометърът XRM (2008 г.)

II. Микровълново дистанционно изследване на почви

II.1. Определяне на влажността на почвата

- Експериментално изследване на влиянието на профила на влажността на почвата в повърхностния почвен слой върху микровълновото излъчване от гладка почва в L- и X- обхвати на СВЧ .
- Експериментално изследване на влиянието на грапавостта на почвата върху микровълновото излъчване в L-, C- и X- обхвати на СВЧ съвместно с виетнамски учени и немски учени.

Радиометрично изследване на грапави почви, Зелхаузен, Германия (август 2011 г.)

Радиометрично изследване на гладка почва, Челопечене (1994 г.)

Радиометрично изследване на грапава почва, Ноаї Duc, Виетнам (2009 г.)

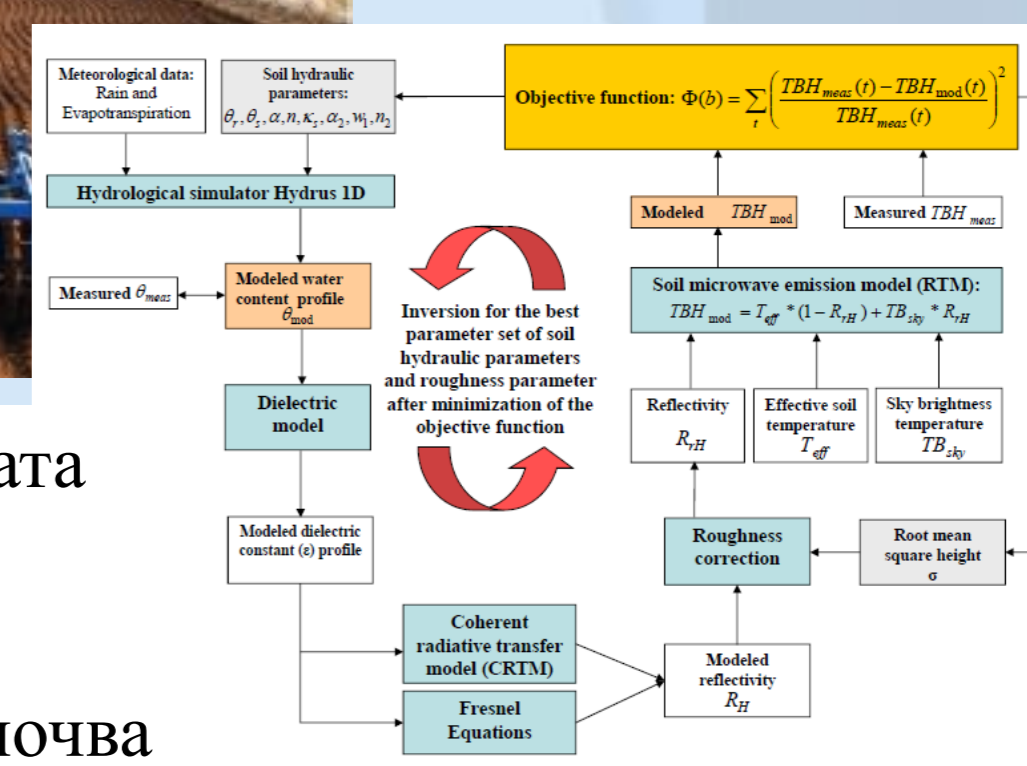
II.2. Определяне на хидравлични параметри на почвата

Съвместно с учени от Институт Агросфера (Agrosphere Institute IBG-3), Изследователски център Юлих, Германия са определени хидравлични параметри на изследваната почва за едномодалния модел на Mualem-van Genuchten и бимодалния модел на Durner чрез минимизиране на разликата между моделираните и измерените стойности на радиояркостната температура в L- обхват на СВЧ за четири 28-дневни периода. Изследвани са три експериментални полета с различна грапавост и структура на почвата в повърхностния почвен слой съответно бранувано поле, подготвено за сеитба поле и валирано поле .

Обработка на експерименталните полета в Зелхаузен, Германия (март 2011 г.)

Блокова схема на инверсионната процедура за определяне на хидравличните параметри и грапавостта на изследваната почва

III. Микровълново дистанционно изследване на селскостопанска растителност

Проведени са експерименти в България и във Виетнам за изследване на излъчването от селскостопанска растителност в L-, C- и X- обхвати на СВЧ. От радиометрични измервания на оризов посев в L-обхват на СВЧ е определено количеството вода за единица площ $W_v = 2.3 \text{ kg/m}^2$. Разликата между оценките от радиометричните и контролните контактни измервания е 0.155 kg/m^2 или 7.5 % от средната стойност от контактните измервания.

Радиометрично изследване на ориз, Ноаї Duc, Виетнам (2006 г.)

Радиометрично изследване на царевица, Ноаї Duc, Виетнам (2006 г.)

IV. Портативни микровълнови влагомери

В Института по електроника-БАН са разработени микровълновите влагомери MBVM-3, MBVM-31 и MBVM-10 за измерване на влажността на зърно от най-широко разпространените култури. Влагомерът MBVM-10 е с микропроцесорно управление и е разработен съвместно с фирма “Елко стар” ООД, София.

Микровълновите влагомери са използвани успешно в лабораторни и полски условия. Показано е, че разработените микровълнови влагомери могат да се използват и за определяне на влажността на прясно навлажнени пшенични зърна с възможно приложение за контрол на влажността на зърното преди смилане.